

گزارش مختصری از عملکرد مدیریت توسعه بازرگانی در سال ۱۴۰۳

خلاصه اقدامات مرتبط با مدیریت توسعه بازرگانی:

الف) تنظیم بازار (تجارت داخلی)

- در طول سال ۱۴۰۳ جمعاً به میزان ۱۹۲۰۲ تن اقلام اساسی شامل ۱۸۱۹ تن انواع برنج خارجی، ۱۵۷۵۲ تن شکر، ۲۱۹ تن گوشت قرمز منجمد، ۴۴۸ تن گوشت مرغ منجمد و ۹۶۳ تن گوشت قرمز گرم در سطح استان تامین و جذب گردید، که سهم هر یک از شهرستان ها با توجه به میزان جمعیت آن شهرستان اعمال شده است.
- برگزاری و شرکت در جلسات استانی ستاد تنظیم بازار، قرارگاه امنیت غذایی استان، جلسات کارشناسی و
- تامین و توزیع اقلام اساسی با هدف آرامش بخشی به بازار، تنظیم بازار، بازاررسانی و مناسبت‌های مختلف (برنامه ریزی و تدوین فرآیندها، اخذ مجوزها، تعیین برشها، درخواست اقلام، ابلاغ سهمیه ها، رصد بازار و بازاررسانی اقلام، نظارت بر توزیع اقلام و ...)

جدول مقایسه ای توزیع اقلام اساسی تنظیم بازاری (تن)

ردیف	عنوان کالا	مقدار تخصیص در ۱۲ ماهه اول سال (تن)	مقدار تخصیص در ۱۲ ماه سال (تن)
		۱۴۰۲	۱۴۰۳
۱	انواع برنج وارداتی	۲۶۰۶	۱۸۱۹
۲	شکر	۱۳۲۳۲	۱۵۷۵۲
۳	گوشت قرمز منجمد	۱۵۹	۲۱۹
۴	گوشت مرغ منجمد	۶۴۴	۴۴۸
۵	گوشت قرمز گرم	۴۹۴	۹۶۳
	جمع توزیع اقلام اساسی	۱۷۱۳۵	۱۹۲۰۲

- توزیع اقلام اساسی تنظیم بازار با ایجاد بانک اطلاعاتی و استفاده از ظرفیت فروشگاه معتمد و مورد وثوق با همکاری اتحادیه صنفی تخصصی و نیز اتحادیه های تعاونی روستایی به تعداد بیش از ۴۰۰ عاملیت فروش در سامانه ستکا
- استفاده از ظرفیت فروشگاههای مجازی جهت توزیع اقلام اساسی تنظیم بازار شامل برنج، شکر، مرغ و گوشت منجمد و تحویل درب منزل بدون هزینه ارسال.
- عرضه گوشت منجمد واردکنندگان استان در قالب سامانه ستکا برای فروشگاه های خرده فروشی حوزه پروتئینی، گوشت و مرغ فروشان.
- پیگیری و ایجاد بازار موازی گوشت گرم با تامین قسمتی از گوشت مورد نیاز استان با قیمتهای تنظیم بازار (پائین تر از بازار)، بسته بندی و توزیع در سطح بازار استان توسط مباشرین استان (خرم پروتئین و شهر گوشت و اتحادیه قصابان) و فروشگاههای زنجیره ای به صورت روزانه
- حمایت از ایجاد سامانه های مجازی و توزیع اقلام اساسی در قالب این سامانه ها به نحوی که پس از عرضه گوشت مرغ گرم در این سامانه، اقلام شکر و برنج خانوار نیز از طریق این سامانه در حال توزیع می باشد.
- تنظیم بازار میوه شب عید در ایام پایانی سال ۱۴۰۳ و نوروز سال ۱۴۰۴ با تامین و توزیع ۱۰۰ تن پرتقال و ۱۵۰ تن سیب درختی از طریق مباشر تعاون روستایی استان در قالب ۳۲ غرفه در کل استان.

- ۱۰- برگزاری نشست های هماهنگی با اتحادیه های صنفی، فروشگاههای زنجیره ای و فعالین اقتصادی در بازار با هدف تبیین برنامه های دولت و همراهی بخش خصوصی با سیاست های دولتی
- ۱۱- واگذاری مسئولیت بازار مرغ و تخم مرغ در سال ۱۴۰۲ به اتحادیه مرغداران و همراهی موثر اتحادیه مربوطه در تنظیم بازار مرغ به گونه ای که قیمت مرغ در طول سال ۱۴۰۳ به صورت مستمر بر مبنای نرخ مصوب در استان عرضه شده است.
- ۱۲- پیگیری ایجاد بازارهای روز و میداين عرضه مستقیم محصولات کشاورزی با مشارکت شهرداری و تولید کنندگان استان با هدف افزایش و بهبود فضای رقابتی در عرضه محصولات کشاورزی و اساسی
- ۱۳- پایش مستمر قیمت اقلام اساسی در بازار و پیگیری علت نوسانات و تلاش در جهت بهبود وضعیت موجود.
- ۱۴- خرید تضمینی و توافقی گندم از کشاورزان به میزان بیش از ۵۰۰ هزار تن در طول سال ۱۴۰۳ به مباشرت اداره کل غله و خدمات بازرگانی و تعاون روستایی استان
- ۱۵- پیگیری تخصیص، تامین و توزیع نهاده های دامی عرضه شده در سامانه بازارگاه در ۱۲ ماهه سال ۱۴۰۳، به میزان ۸۳۳۸۹ تن کنجاله سویا، ۲۰۰۱۷۵ تن ذرت و میزان ۳۴۰۳۹ تن جو

ب) صادرات محصولات کشاورزی (تجارت خارجی)

- ۱۶- پیگیری امور مربوط به محصولات کشاورزی صادر شده استان از مبادی مختلف
- ۱۷- میزان صادرات محصولات کشاورزی استان ۳۸۹۶۵ تن در سال ۱۴۰۳ به ارزش ۱۶۳۱۴ میلیارد ریال معادل ۳۳۷۵۸۶۹۲ دلار.
- که از محل مبادی گمرک استان به مقدار ۹۰۲۶ تن به ارزش ریالی ۳۷۶۶ میلیارد ریال معادل ۸۱۷۱۹۳۳ دلار بوده است که عمدتاً شامل محصولات دوغ، شیر، ماست، خامه، پنیر، رب گوجه فرنگی، کشمش، خرما، شیرینی ها و مخلوط آب میوه و سبزیجات و عمدتاً به کشورهای مقصد عراق، کویت، ترکیه، افغانستان، ازبکستان، پاکستان، جمهوری آذربایجان بوده است.
- ۱۸- و همچنین میزان صادرات غیررسمی (بر اساس گزارش برآورد ارسالی از مدیریتهای جهاد کشاورزی شهرستانها غیر از آمار گمرک استان) محصولات کشاورزی استان در حدود ۲۹۹۳۹ تن به ارزش ریالی ۱۲۵۴۷ میلیارد ریال معادل ۲۵۵۸۶۷۵۹ دلار بوده که از محل سایر مبادی گمرکی کشور به مقاصد کشورهای ترکمنستان، عراق، آذربایجان، روسیه، قطر، عراق، عمان، کانادا، بحرین، کویت، ارمنستان، قزاقستان و عمدتاً شامل محصولات سیب زمینی، پیاز، کرفس، کشمش، خمیر خرما، سیر، گیلاس، فلفل دلمه ای، گوجه فرنگی، گیلاسی، ماهی قزل آلا، مرغ منجمد و ... برآورد می شود.
- ۱۹- پیگیری و جمع بندی ماهانه گزارشات صادرات محصولات کشاورزی از طریق مدیریت های جهاد کشاورزی شهرستان ها و دریافت لیست ماهانه صادرات گمرک جهت تهیه گزارشات لازم و ارائه به مراجع مختلف
- ۲۰- پیگیری، جمع بندی و تهیه لیست محصولات کشاورزی (شامل باغی، زراعی، دامی، شیلات و صنایع تبدیلی) دارای مزیت صادراتی در استان
- ۲۱- پیگیری، جمع بندی و تهیه لیست از مشخصات تولید کنندگان عمده کار در ۸ شهرستان در حوزه محصولات کشاورزی که محصولاتشان دارای پتانسیل صادراتی به صورت بالفعل یا بالقوه می باشند.
- ۲۲- انجام استعلامهای محدودیت، ممنوعیت و ضوابط مربوط به صادرات و واردات محصولات کشاورزی از وزارت متبوع
- ۲۳- برگزاری دوره آموزشی (ویژه کارکنان) قوانین و مقررات صادرات و واردات محصولات کشاورزی برای معاونتها و مدیریت های مرتبط

ج) دبیرخانه پایش قاچاق محصولات کشاورزی

- ۲۴- جلسات توجیهی متعدد با همکاران حوزه مبارزه با قاچاق محصولات کشاورزی در استان و شهرستانهای تابعه استان
- ۲۵- رایزنی و تبادل نظر و رفع مشکلات پیرامون قاچاق با کارشناسان و مسئولین در وزارت جهاد کشاورزی
- ۲۶- نصب بلیورد و بنر تبلیغاتی پیرامون مبارزه با قاچاق کالا و تشویق مصرف کالاهای ایرانی در تمامی شهرستانهای استان
- ۲۷- هماهنگی و همکاری صمیمانه بادیبرخانه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در استانداری زنجان
- ۲۸- ابلاغ آیین نامه ها و دستورالعمل های لازم پیرامون مبارزه با قاچاق کالا به مدیران و کارشناسان ذی ربط (حوزه مبارزه با قاچاق کالا) در شهرستانهای تابعه استان
- ۲۹- اعزام کارشناسان ذی ربط جهت بررسی، تشخیص و تعیین ماهیت کالاهای مکشوفه به ظن قاچاق که توسط پلیس توقیف شده
- ۳۰- پاسخ به استعلامات مراجع قضایی، پلیس امنیت اقتصادی و سازمان اموال تملیکی استان
- ۳۱- پاسخ به استعلامات تعزیرات حکومتی استان در رابطه با پرونده های معرفی شده قاچاق کالا
- ۳۲- پاسخ به استعلامات سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی استان در رابطه با پرونده های معرفی شده قاچاق کالا
- ۳۳- حضور متداول در مراسم امحای کالاهای ممنوعه، قاچاق و تاریخ گذشته سازمان اموال تملیکی استان
- ۳۴- تعداد کل کالاهای کشاورزی که در سال ۱۴۰۳ از سوی مراجع ذیصلاح (پلیس اقتصادی، سازمان تعزیرات، اموال تملیکی و...) به ظن قاچاق توقیف و بمنظور تعیین ماهیت محصول (داخلی یا خارجی بودن) به سازمان جهاد کشاورزی استان ارسال گردیده است.

گزارش تجمیعی کالاهای توقیفی به ظن قاچاق

تعداد پرونده های به ظن قاچاق که از سوی مراجع ذیصلاح (پلیس اقتصادی، تعزیرات حکومتی، اموال تملیکی استان) به ظن قاچاق توقیف شده بمنظور تشخیص، (قاچاق یا عدم قاچاق) استعلام شده و منجر به صدور نظر کارشناسی به شرح جدول ذیل شده است.

ردیف	نوع محصول	مقدار	وزن به کیلو گرم	توضیحات
۱	مغز فندوق	۱۰ کیسه	۲۰۰۰	تشخیص داخلی - عدم قاچاق
۲	آرد یارانه ایی	304 کیسه	12160000	توزیع خارج از شبکه - قاچاق
۳	کود شیمیایی اوره	390 کیسه	19500000	توزیع خارج از شبکه - قاچاق
4	کود شیمیایی سوپر فسفات تریپل	۲۸۰ کیسه	14000000	توزیع خارج از شبکه - قاچاق
۵	کود شیمیایی سوپر فسفات ساده	۱۳۲ کیسه	6600000	توزیع خارج از شبکه - قاچاق
۶	برنج پاکستانی	۵۴ کیسه	2700000	توزیع خارج از شبکه - قاچاق
۸	سم mirage	۷۷ بطری	77	توزیع خارج از شبکه - قاچاق
۹	سم اپیردون - کاربندازیم	۹۷۴ بسته	۹۷۴	سموم تقلبی - قاچاق
۱۰	سم دون - کاربندازیم	۱۰ بسته	۱۰	سموم تقلبی - قاچاق
۱۱	بادام هندی	۵ حلب	۵۰۰	تشخیص خارجی - قاچاق
۱۲	مغز فندوق	9 کیسه	۲۲۵	تشخیص خارجی - قاچاق
۱۳	مغز فندوق	۷ کیسه	۳۵۰	تشخیص داخلی - عدم قاچاق
۱۴	فندوق	۱۰ کیسه	۱۰۰۰	تشخیص خارجی - قاچاق
۱۵	بادام درختی	۱۰ کیسه	۱۰۰۰	تشخیص خارجی - قاچاق

اهم دستاوردهای بخش بازار در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳

- ۳۵- توزیع اقلام اساسی شامل انواع برنج وارداتی، شکر، گوشت و مرغ منجمد به میزان ۱۷۱۳۵ تن در سال ۱۴۰۲ و ۱۹۲۰۲ تن در سال ۱۴۰۳ با جذب ۱۰۰ درصدی اقلام
- ۳۶- برنامه ریزی، تنظیم گری و تامین مرغ گرم استان با سیاستگذاری مناسب و ایجاد آرامش نسبی بازار مرغ استان با حداقل تکانه های قیمتی و تامین قسمتی از نیازهای سایر استانهای همجوار
- ۳۷- استقرار سامانه توزیع اقلام اساسی (ستکا) با محوریت زنجیره کامل مرغ و نیز برنج و شکر در راستای توزیع عادلانه و قابل رصد و پایش
- ۳۸- پیگیری و حمایت از استقرار فروشگاههای مجازی جهت توزیع اقلام اساسی و تحویل درب بدون هزینه (خرم پروتئین)
- ۳۹- پیگیری افزایش خرید تضمینی گندم به میزان ۵۰۰ هزار تن در سال ۱۴۰۳
- ۴۰- پیگیری افزایش میزان صادرات محصولات کشاورزی استان به میزان ۳۸۹۶۵ تن در سال ۱۴۰۳ به ارزش ۱۶۳۱۴ میلیارد ریال معادل ۳۳۷۵۸۶۹۲ دلار.
- ۴۱- پیگیری ایجاد بازارهای موازی تامین گوشت جهت تامین و تعدیل قیمت گوشت در بازار استان
- ۴۲- افزایش تامین و پیگیری نهاده های دامی از ۳۰۹۰۴۵ تن در سال ۱۴۰۲ به ۳۱۷۶۰۳ تن در سال ۱۴۰۳

چالش های مهم حوزه بازرگانی:

- تعیین تکلیف ساختار و تشکیلات معاونت توسعه بازرگانی و شفافیت شرح وظایف قانونی مدیریت توسعه بازرگانی
- نیاز به اختیار برخورداری از قسمتی از ذخایر استراتژیک کالاهای اساسی استان در زمانهای اضطرار
- نیاز به کارشناسان مرتبط و متخصص حوزه بازار به جهت تخصصی بودن این حوزه
- عدم وجود سامانه های قابل اتکا مرتبط با تولید و انبارش محصولات و فرآورده های کشاورزی
- عدم ثبت کامل اطلاعات محصولات و فرآورده های تولید شده در سامانه های موجود از جمله سامانه جامع انبارها و به تبع آن عدم امکان برنامه ریزی در جهت جلوگیری از بیشبود و کمبود کالا
- عدم ثبات و استمرار تصمیم گیریها، ضوابط و مقررات صادرات و واردات محصولات کشاورزی و به تبع آن عدم امکان برنامه ریزی این حوزه
- عدم دسترسی به آمار و سامانه های مرتبط با صادرات محصولات و فرآورده های کشاورزی
- نیاز به تامین اعتبار حوزه پایش قاچاق محصولات کشاورزی برای کاشفین و سایر موارد مطابق قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
- وجود سامانه های متعدد با وظایف موازی و عدم وجود سامانه های متمرکز پایش بازار، قیمت، بازررسانی، ... جهت برنامه ریزی و اجرای متمرکز منطقه ای و کشوری
- عدم تفویض اختیارات و تصمیم گیری تنظیم بازار اقلام اساسی و کالاهای در اختیار شرکت های غله و خدمات بازرگانی و پشتیبانی امور دام در زمانهای مورد نیاز
- عدم دسترسی به سامانه های توزیع اقلام اساسی پشتیبانی امور دام و غله و خدمات بازرگانی و سامانه قرنطینه دامپزشکی استان
- تعیین تکلیف نحوه و فرآیند تامین محصولات و کالاهای اساسی مورد نیاز استان
- تعیین تکلیف مسئولیت قانونی قیمت گذاری و آنالیزهای قیمتی محصولات کشاورزی مانند گوشت قرمز و مرغ
- تعیین نقش آفرینی برای حوزه بازرگانی جهاد کشاورزی در مجامع و اتحادیه های مرتبط صنفی و بازرگانی